

**Звіт про виконання Програми
економічного і соціального
розвитку Сумського району
за 2015 рік**

Керуючись п.28 ст.43 Закону України «Про місцеве самоврядування», ст.14 Закону України «Про місцеве державні адміністрації», заслухавши та обговоривши звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумського району за 2015 рік, районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумського району за 2015 рік прийняти до відома.

Голова

В.В. Акперов

Звіт
про виконання Програми економічного і соціального розвитку
Сумського району за 2015 рік

Валове виробництво сільськогосподарської продукції по сільськогосподарським підприємствам (без господарств населення) складає близько 679 млн. гривень, що становить 134% до показника минулого року.

Валовий збір зернових та зернобобових культур урожаю 2015 року склав 299 тис. тонн при середній врожайності 54 ц/га, що становить 93 і 107 % до показників минулого року.

Валовий збір технічних культур у 2015 році склав 45,8 тис. тонн з площі 21,2 тис. га при середній врожайності 21,5 ц/га.

Станом на 01.01.2016 р. поголів'я великої рогатої худоби у 2015 році в порівнянні з минулим роком зменшилося на 15% і становить 10666 голови, у тому числі поголів'я корів зменшилося на 13% і становить 4720 голів, поголів'я свиней зменшилося на 14% і становить 19009 голови. Поголів'я птиці збільшилося на 26% і становить 951938 голови.

Обсяги виробництва молока в районі протягом 2015 року зменшилися на 1% проти минулого року і становлять 29808 т.

Виробництво м'яса у сільськогосподарських підприємствах району у 2015 році порівняно з минулим роком збільшилось на 3% і складає 9585 т. Реалізація худоби та птиці на забій в живій вазі зменшилася на 5% і складає 9288 т. Виробництво яєць у 2015 році в порівнянні з минулим роком зменшилося на 8% і складає 105270 тис. шт.

Зменшення поголів'я ВРХ пояснюється відсутністю фінансування державних програм по підтримці тваринницької галузі.

У 2015 році в сільське господарство було інвестовано 105 млн. гривень, з яких 67,2 млн. грн.. було витрачено на оновлення машино-тракторного парку. Машино-тракторний парк поповнився на 79 одиниць техніки. У минулому році було придбано 75 одиниць техніки на загальну суму 30,5 млн. грн..

Введено в дію комбикормовий цех у ТОВ «Авіс-Україна» потужністю 10 тонн на годину, що в повному обсязі забезпечує підприємство власними кормами.

Одним із головних питань залишаються земельні відносини. З кожним роком розмір орендної плати за користування земельними частками (паями) зростає, як за рахунок збільшення вартісної оцінки землі так і за рахунок збільшення відсоткової ставки.

У 2015 році було нараховано 77 млн. грн. орендної плати, що на 139 % більше до показника минулого року. Середній розмір відсоткової ставки склав 4,5 %, що на 1 % більше проти минулого року. У 2016 році всі господарства будуть виплачувати орендну плату не нижче 5 % від вартісної оцінки землі.

Постійно зростає і розмір середньої заробітної плати в розрахунку на одного працюючого. Середньомісячна заробітна плата по сільськогосподарських підприємствах району склала 2643 грн., що становить 116% до показника минулого року.

Соціально-економічні угоди - це співпраця аграріїв і громади села, що спрямована на розвиток соціальної інфраструктури населених пунктів.

Сільськогосподарськими підприємствами була надана підтримка на загальну суму близько 3 млн. грн., які були спрямовані на утримання доріг, ремонт закладів, закладів освіти, медицини, культури, на підтримку художньої самодіяльності, спорту, та придбання обладнання. Це такі підприємства як ТОВ «АВІС УКРАГРО» - 250,0 тис.грн., СВК АФ «Перше травня» - 105,0 тис.грн., ТОВ АФ «Вперед» - 90,0 тис.грн., ПСП «Гарант» - 95,0 тис.грн., ТОВ АФ «Лан» - 85,0 тис.грн., ТОВ «Липоводолинський райснаб» - 80,0 тис.грн., ТОВ «Хлібодар», ФГ «Мрія СК», ТОВ «За мир» загальною сумою 140,0 тис.грн.

Також додатково сільськогосподарськими підприємствами було виділено 2,15 млн. гривень на проведення часткового ремонту доріг, а саме СВК АФ «Перше травня» -

450 тис. грн., ТОВ АФ «Вперед» - 400 тис.грн., ТОВ АФ «Степ» - 250 тис. грн., ТОВ АФ «За мир» - 250 тис. грн., ТОВ АФ «Владана» - 200,0 тис. грн., ТОВ «Липоводолинський райснаб» - 70 тис. грн., ТОВ АФ «Косівщинська» - 105 тис. грн., ТОВ «Авіс–Україна» - 50 тис. грн., ПСП «Діана» - 180 тис. грн., ФГ Іванченко П.М. – 80 тис. грн., Підліснівська філія ПрАТ «Райз-Максимко» - 60 тис. грн., ФГ Шепіль – 50 тис. грн..

Надають активну підтримку аграрії і воєнізованим підрозділам, воїнам АТО в ремонті техніки, закупівлі обмундирування, приладів нічного бачення, бронежилетів та продуктів харчування. На ці потреби було використано більше 1 млн. грн..

Самим активним підприємством у цьому напрямку є ТОВ АФ «Вперед».

Залишається проблемним питання розвиток **спиртової галузі району**. ДП «Новосуханівський спиртовий завод» та ДП «Сумиспирт» не працюють з 2010 року. Питання відновлення роботи спиртових заводів можливе у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2010 №672 «Про утворення Державного підприємства спиртової та лікеро-горілчаної промисловості».

З метою прискорення вирішення питання відновлення роботи спиртових заводів Сумська районна державна адміністрація направляла листи до губернатора Сумської області та голови Сумської обласної ради щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2010 №672, з пропозиціями передати основні засоби ДП «Новосуханівського спиртового заводу» в комунальну власність. Листом № 01-0-/2012 від 14.10.10 Головного управління агропромислового розвитку Сумської ОДА було повідомлено, що згідно із Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» виробництво спирту етилового, біоетанолу, спирту етилового ректифікованого може здійснюватись лише на державних підприємствах за наявності у них ліцензій.

Пізніше направлені листи Міністру аграрної політики та продовольства України (№ 1784 від 01.12.2010 та №1868 від 13.12.2010), з проханням передати заводи до комунальної власності громади Сумського району з подальшим перепрофілюванням їх на випуск не підакцизних товарів. Листом №37-11-3-11/939 від 24.01.2011 Міністерства аграрної політики та продовольства України було повідомлено, що Мінагрополітики не має правових підстав приймати рішення із порушеного питання.

Листом від 13.03.2013 року ДП «Укрспирт» повідомило райдержадміністрацію, що в Мінагрополітики України було розроблено проект Кабміну «Про затвердження переліку підприємств-виробників біоетанолу» і до зазначеного переліку включено також ДП «Новосуханівський спиртовий завод» та ДП «Сумиспирт», на яких планується налагодити виробництво біоетанолу в спосіб азеотропної ректифікації.

Листом від 16.10.2015 року Міністерство аграрної політики та продовольства України повідомило, що до підприємства ДП «Сумиспирт» можливо розпочати процедуру виділення майна, з використанням якого виготовляється підакцизна продукція та у процесі вирішити питання доцільності передачі окремого майна у комунальну власність.

А щодо ДП «Новосуханівський спиртовий завод», то процедуру реорганізації підприємства ускладнює те, що ухвалою господарського суду Сумської області порушено провадження у справі про банкрутство.

Всі намагання щодо відтворення роботи спиртової галузі району не дали бажаних результатів, тому залишається єдиний вихід – приватизація спиртових заводів, а відповідно і надходження до бюджетів всіх рівнів.

Доходна частина місцевих бюджетів Сумського району за 2015 рік виконана у сумі 343144,9 тис.грн. До загального фонду надходження склали 331503,4 тис.грн, до спеціального – 11641,5 тис.грн.

Податків, зборів та інших платежів зараховано 83056,0 тис.грн., або 115,1% до плану звітного року. Додатково отримано 10887,0 тис.грн. Відповідно до 2014 року збільшення даних надходжень становить 27965,1 тис.грн., або 50,8%.

Забезпечено виконання доходної частини загального фонду всіма місцевими бюджетами району.

Податку та збору на доходи фізичних осіб отримано 38147,4 тис.грн., або 110,3% до затверджених обсягів на 2015 рік Плати за землю до місцевих бюджетів зараховано 20397,7 тис.грн., або 108,2% до затверджених місцевими радами обсягів на 2015 рік.

До загального фонду місцевих бюджетів Сумського району за 2015 рік надійшло 1621,2 тис.грн. акцизного податку з реалізації через роздрібну торгівельну мережу, 10247,6 тис.грн. єдиного податку з сільськогосподарських товаровиробників, 410,8 тис.грн. податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, 2956,4 тис.грн. екологічного податку, 6766,6 тис.грн. єдиного податку від платників I-III груп.

До спеціального фонду місцевих бюджетів Сумського району за 2015 рік надійшло 11641,5 тис.грн., з них 8934,1 це власні доходи та кошти іншої субвенції в сумі 2707,4 тис.грн.

Видаткову частину зведеного бюджету Сумського району за 2015 рік виконано у сумі 346160,9 тис. грн., у тому числі по загальному фонду – 314467,9 тис.грн., по спеціальному фонду – 31693,0 тис.грн.

На фінансування галузей соціально - культурної сфери та на соціальний захист направлено коштів загального фонду бюджету у сумі 261119,3 тис. грн., з них видатки на освіту склали 96368,7 тис. грн., або 96,4%, охорону здоров'я – 40833,7 тис. грн., або 98,7 %, на соціальний захист та соціальне забезпечення – 110528,3 тис.грн., або 99,7 %, культуру і мистецтво – 12347,4 тис. грн., або 93,0%, на фізичну культуру і спорт – 1041,2 тис. грн., або 93,3 % до річних планових призначень.

Захищені статті витрат у звітному періоді профінансовано в сумі 157499,6 тис. грн., в тому числі на заробітну плату і нарахування – 132234,3 тис. грн., медикаменти – 1802,1 тис. грн., харчування – 6349,8 тис. грн., енергоносії – 17113,4 тис. грн. Найбільшу питому вагу займає заробітна плата працівникам бюджетних установ.

У 2015-2016 навчальному році в районі функціонує **58 навчальних закладів**. Із них 19 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів, 3 спеціалізовані школи I-III ступенів, одна школа I-II ступенів, 11 навчально-виховних комплексів, в яких навчалося 4588 дітей. Серед них 81 дитина-сирота та дитина, позбавлена батьківського піклування, 49 дітей з обмеженими фізичними можливостями, 123 дітей з інвалідністю, 154 учні з малозабезпечених сімей, 309 дітей із багатодітних сімей, 89 дітей, які потерпіли внаслідок аварії на ЧАЕС.

Суспільним дошкільним вихованням охоплено 76% дошкільнят (найвищий показник охоплення 100% Северинівська сільська рада, 99,2% Нижньосиригатська сільська рада, 98,2% Підліснівська сільська рада, 95,6% Кровненська сільська рада, найнижчий 52,3% Юнаківська сільська рада, 52,6% Яструбинська сільська рада, 56% Постольненська сільська рада).

У 24 дошкільних навчальних закладах та дошкільних групах 11 НВК виховується 1915 дітей. Усіх дітей п'ятирічного віку охоплено дошкільною освітою.

З метою створення комфортних умов для навчання та виховання та харчування дітей проведено роботи:

- переобладнано приміщення школи під їдальню в Басівській ЗОШ (технологічне обладнання: плити, витяжка, столи, рукомийники на суму 55,270 тис.грн., електрообладнання: бойлер, холодильник, електром'ясорубка на суму 14,710 тис.грн., косметичний ремонт – власні кошти);

- зроблено косметичний ремонт та закуплено нове обладнання для їдальні Н.Суханівської ЗОШ (холодильник 8,0 тис.грн., меблі для кухні 15,0 тис.грн., сантехніка - 7,582 тис.грн., ремонт кухонних меблів – 3,2 тис.грн., поточний ремонт – 20,0 тис.грн. – кошти сільської ради);

- відкрито внутрішній туалет в Степанівській ЗОШ №2.

З метою енергозбереження проведена робота по утепленню приміщень навчальних закладів: замінено дверні блоки у Писарівському НВК, Підліснівській ЗОШ, Басівській ЗОШ, Н.Січанська ЗОШ на загальну суму 15,0 тис.грн., встановлено вікна для 10 закладів освіти району на загальну суму 309,2 тис.грн.

Для підготовки до навчального та опалювального періоду 2015-2016 р. виконані наступні роботи:

- Капітальний ремонт котельні Н.Сироватської ЗОШ (монтаж твердопаливного котла за кошти сільської ради) – 27,022 тис.грн.,
- Капітальний ремонт каналізації Низівської ЗОШ (за кошти сільської ради)– 34,874 тис.грн.,
- Ремонт опалення і водопровідно-каналізаційної системи Северинівської ЗОШ (кошти освітньої субвенції)– 8,728 тис.грн.
- Ремонт відмостки у Яструбинському НВК (за кошти сільської ради) – 20,000 тис.грн.
- Ремонт системи водопостачання та системи тепlopостачання Хотінської ЗОШ (за кошти сільської ради) – 37,771 тис.грн.
- Заміна газового котла Маяк 100 у Бездрицькій ЗОШ (власні кошти)– 4,999 тис.грн.
- Поточний ремонт приміщення Садівської ЗОШ та системи опалення (за кошти сільської ради) – 27,3 тис.грн.
- Поточний ремонт ганку Стецьківської ЗОШ (за кошти обласного бюджету)– 23,6 тис.грн.
- Поточний ремонт водопровідно-каналізаційної системи Степанівської ЗОШ №1 (за кошти сільської ради) – 27,432 тис.грн.
- Замінено лічильники електроенергії (В.Сироватська ЗОШ 2 шт., В.Чернечинська ЗОШ 1шт. на суму 9,715 тис.грн, Садівська ЗОШ – 1,653 тис.грн., Степанівська ЗОШ №1 – 1,622 тис.грн.)(освітня субвенція).

Виконані роботи по ремонту покрівель:

- Бездрицької ЗОШ на суму – 208,296 тис.грн.(100,000 - сільська рада, 25,000 обласний бюджет, 83,296 – районний бюджет),
- Кіндратівської ЗОШ – 100 тис.грн - РБ, 80,0 тис.грн. кошти сільської ради, 50 тис.грн. – залучені кошти.

З метою економії паливно-енергетичних ресурсів установлено додаткові твердопаливні котли у:

- Н.Суханівській ЗОШ (котел Alter 200 - 94,5 тис.грн., роботи - 24,402 тис.грн., проект з експертизою - 11,320 тис.грн.)
- Степанівській ЗОШ №2 (котел на спортивну залу 30,0 тис.грн.),
- Северинівській ЗОШ – 60,0 тис.грн,
- Яструбинському НВК – 70,0 тис.грн.
- закуплено твердопаливні котли у Токарівській ЗОШ – 97,6 тис.грн.(2 шт.), Сульському НВК – 96,00 тис.грн. (2 шт.).

Планова економія від переведення на дрова становить 606 тис.грн. за опалювальний сезон.

Проведені роботи по установці додаткових твердопаливних котлів у В.Чернечинській ЗОШ та Стецьківській ЗОШ залучено коштів з: ОБ – 237,0 тис.грн. та виділено з РБ – 368,0 тис.грн.

В 2014 році були переведені котельні В.Чернечинської ЗОШ, Стецьківської ЗОШ, Юнаківської ЗОШ, Хотінської ЗОШ, Н.Сироватської ЗОШ, **економія** від впровадження твердопаливних котлів за жовтень-грудень 2015 року становить 412,4 тис.грн.

За 2015 рік сектору молоді та спорту райдержадміністрації КЗ Сумська районна ДЮСШ було виділено на проведення 27 районних спортивно-масових заходів 116,8 тис.грн. З цей час було підготовлено 1 майстер спорту України з легкої атлетики (Ференц Вікторія с.Стецьківка) та 128 спортсменів масових розрядів.

Відкрито новий сучасний спортивний комплекс та стадіон в смт.Степанівка, що містить 500 трибун, облаштовано стандартне футбольне поле, роздягальні, тренажерні зали, кабінет фізичної реабілітації, музей-кімната. Протягом 2015 року представники району вибороли на обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях 19 золотих, 26 срібних і 33 бронзові медалі.

Медичну допомогу населенню Сумського району станом на 01.01.2016 року надають: центральна районна клінічна лікарня на 245 ліжок та 170 відвідувань в зміну в поліклініці та КЗ Сумської районної ради «Сумський районний центр первинної медико-санітарної допомоги», в структуру якого входять 55 підрозділів, з них: одна лікарська амбулаторія, 20

амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, 8 фельдшерсько-акушерських і 26 фельдшерських пунктів.

На фінансування галузі на 2015 рік затверджено (з урахуванням уточнення) 43152,9 тис. гривень (в тому числі на забезпечення лікарськими засобами (інсулінами) хворих на цукровий та нецукровий діабет в розмірі 608,7 тис. грн.), за січень-грудень місяць 2015 року заклади охорони здоров'я району профінансовано в обсязі 42560,4 тис. гривень, в тому числі на медикаменти затверджено 1771,4 тис. грн., профінансовано за січень-грудень місяць 2015 р. – 1739,2 тис. грн.

В тому числі затверджені асигнування на фінансування капітальних видатків в розмірі 1768,6 тис. грн.

Фактично за січень-грудень 2015 року були профінансовані капітальні видатки на суму 1726,8 тис. грн. – це:

- погашення кредиторської заборгованості, яка склалася на 01.01.2015 року по придбаному дороговартісному обладнанню для ЦРКЛ та ЛПЗ Сумського району (67,8 тис. грн.), проведених капітальних ремонтах по ЦРКЛ та ЛПЗ району (170,8 тис. грн.) ; реконструкції харчоблоку для ЦРКЛ (98,5 тис. грн.) та за виготовлений проект по реконструкції системи опалення ФАП с.Кровне (2,6 тис.грн.).

- виконані роботи по реконструкції приміщення Сумського медичного коледжу для харчоблоку Сумської ЦРКЛ (456,2 тис. грн.) і з 30 жовтня 2015 року приготування їжі для 210 хворих стаціонарних відділень ЦРКЛ розпочалося в даному приміщенні харчоблоку;

- придбані холодильники для хворих стаціонарних відділень ЦРКЛ (4 од. на суму 18,0 тис.грн.);

- придбане дороге вартісне обладнання для ЦРКЛ на загальну суму 357,6 тис.грн. (електрокардіограф, реовазограф, коагулометр для клініко-діагностичної лабораторії; тренажер Бубновського для кабінету реабілітації та лікувальної фізкультури, крісло Барані та динамометр для проведення медичних оглядів призовників та мобілізованих в військоматі та два молекулярні накопичувачі пересувного флюорографу);

- придбане технологічне обладнання в ЦРКЛ для облаштування кабінету лікувальної фізкультури та реабілітації на суму 7,6 тис. грн. (2 душові кабінки та бойлер)

- проведений капітальний ремонт приточної та витяжної вентиляції кабінету реабілітації та лікувальної фізкультури ЦРКЛ (21,5 тис.грн.);

- проведений капітальний ремонт каналізаційної мережі Хотінської АЗПСМ (49,5 тис. грн.) та системи опалення Миколаївської АЗПСМ (46,8 тис. грн.);

- виготовлена проект та проведений капітальний ремонт АЗПСМ с. Біловоди (41,8 тис.грн.).

- проведена реконструкція системи опалення АЗПСМ с.Червоне (13,5 тис.грн.)

- придбане дороговартісне медичне обладнання для ЛПЗ району на загальну суму 232,1 тис.грн.(2,0 од. мінігеми для лабораторії АЗПСМ с. Постольне та Миколаївка.; фізіотерапевтичне обладнання для Степанівської ЛА та ФП с. Печище; електрокардіографи для АЗПСМ с. В.Сироватка, с.В.Чернеччина, с. Н.Сироватка та Степанівської ЛА; мікроскоп для Терешківської АЗПСМ; медичні меблі для АЗПСМ с. Червоне та ФП с. Склярівка.; обладнання для лабораторії АЗПСМ с.Червоне)

В ФП с. Склярівка Северинівської сільської ради за рахунок коштів сільського бюджету проведена реконструкція приміщення (відремонтовано дах, встановлені вікна на суму-31,7 тис.грн. та проведено ремонт системи опалення на суму 175,8 тис.грн.). Загальна вартість виконаних робіт склала 207,2 тис.грн.

Встановлено твердопаливні котли в АЗПСМ с. В.Чернеччина, с.Терешківка, с.Юнаківка, смт.Низи, в ФАП с. Могриця та в ФП с.В.Вільми, с.Локня, с.Сула. Вартість робіт становить 170,0 тис.грн.

Виконані роботи по заміні вікон на металопластикові в 8 медичних закладах на загальну суму 144,8 тис.грн.

Встановлено металеві входні двері в АЗПСМ смт. Низи в кількості 2 шт. на суму 15,0 тис. грн. та металопластикові двері в АЗПСМ с.Токарі 1 шт. -3,7 тис.грн., ФАП с.Битиця 1 шт.-9,1тис.грн..

Встановлено металопластикову конструкцію з віконними блоками та дверима в АЗПСМ с. Терешківка на суму 22,9 тис. грн..

Проведено поточний ремонт автомобіля швидкої допомоги для АЗПСМ с.Кіндратівка на суму 30,0 тис.грн.

Придбано будівельних та сантехнічних матеріалів на проведення поточного ремонту в ФАП с. Битиця на суму 34,6 тис.грн., та встановлено насосну станцію і радіаторний обігрів на суму 6,4 тис.грн., комп'ютерну техніку для ФАП с.Могриця на 8,0 тис.грн та АЗПСМ с.Н.Сироватка на 4,0 тис.грн.

Важливим сектором економіки Сумського району є **житлово-комунальне господарство**. За 2015 рік виконані наступні заходи:

Водопостачання:

- побудовано 0,95 км водогону в смт. Хотінь на суму 49 тис.грн. СБ
- Замінено 13 глибинних насосів в свердловинах Храпівщина, Степанівка, Шпилівка, Косівщина, Юнаківка, Червоне, Токарі, Постольне, Сад, Ясени, Терешківка, В.Чернеччина (83,7 тис.грн. СБ)
- встановлено 8 лічильників на артсвердловинах по Підліснівській, Великочернеччинській та Постольненській сільських радах (13,4 тис. грн. СБ)
- проведено капітальний ремонт 600м водогону в с. Бездрик на суму 87,2 тис.грн. СБ
- проведено реконструкцію свердловини в с.Косівщина (54 тис.грн. СБ)
- завершено реконструкцію артезіанської свердловини в с.Ясени Садівської сільської ради (38,0 тис. грн. СБ)
- проведено капітальний ремонт системи водопостачання по Токарівській сільській раді на суму 220,2 тис.грн. СБ
- проведено ремонт 260м водогону с.Степаненкове Постольненської сільської ради (9,1 тис. грн. СБ)

Каналізація:

- Завершено реконструкцію каналізаційно-насосної станції в с. Червоне за рахунок коштів районного та сільського бюджетів на суму понад 300 тис.грн. Закуплено обладнання та розпочинаються роботи з будівництва очисних споруд.
- Придбано насоси по Бездрицькій та Садівській сільських радах на суму 31,5 тис. грн.

Освітлення:

- встановлено 1 КТП, 8 ліхтарів по Біловодській сільській раді (5 вулиць, довжина проводу 1,825 км);
- Битицька сільська рада - встановлено 3 альтернативних джерела освітлення на сонячних батареях: с.Пушкарівка – 2 (біля СБК та ЗОШ) та с.Битиця – 1 на зупинці;
- відновлено вуличне освітлення по Верхньосироватській сільській раді на суму 141,8тис.грн.;
- Кіндратівська сільська рада – встановлено 3 альтернативних джерела освітлення на сонячних батареях по вул.Леніна с.Кіндратівка;
- Косівщинська сільська рада – с. Чернецьке встановлено 1 альтернативне джерело освітлення на сонячних батареях;
- Кияницька сільська рада – встановлено 9 альтернативних джерел освітлення на сонячних батареях: с.Кияниця – 3, с.Пролетарське – 1, с.Храпівщина – 1, с.Червонопрапорне – 1, с.Нова Січ – 1, с.Іволжанське – 1, с.Корчаківка – 1;
- Миколаївська с.р. – проведені роботи з відновлення вуличного освітлення с. Спаське, довжина проводу 2,4, встановлено 14 ліхтарів;
- Н.Сироватська сільська рада – завершено роботи по відновленню вуличного освітлення 11 вулиць від існуючих КТП, встановлено 50 ліхтарів, довжина проводу 9 км. Загальна вартість робіт складає 340,0 тис. грн.;
- Сульська сільська рада (2,5 км, 12 ліхтарів, 2 КТП);

- Червоненська сільська рада – відновлено вуличне освітлення по вул.Бр.Приходька встановлено 8 ліхтарів, 1 КТП, довжина проводу 1,5 км.;
- Юнаківська сільська рада – встановлено 3 альтернативних джерела освітлення на сонячних батареях, загальна вартість проекту - 75,0 тис. грн.

Дороги:

- проведено ремонт дороги Суми-Битиця за рахунок співфінансування з обласного та сільського бюджетів на суму понад 465 тис.грн.;
- виконано ремонт доріг по Верхньосироватській сільській раді на 110,8тис.грн. та встановлено 10 автобусних зупинок на суму 208 тис.грн.;
- виконано капітальний та поточний ремонт доріг по 13 сільських, селищних радах на загальну суму 3422,1 тис.грн.
- **за рахунок кредитування** ремонту доріг сільгосппідприємствами відремонтовано дороги: по Степанівській селищній раді на суму 200тис.грн., по Миколаївській сільській раді на суму 600тис.грн. по Вільмівській сільській раді на суму 450 тис.грн. відремонтовано дорогу Суми-Кекине-Яструбине на суму понад 1,15 млн.грн.

В 2015 році в Сумському районі збережена існуюча мережа **закладів культури**. В районі працює, 47 клубних закладів, 48 бібліотечних закладів, 3 дитячих початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, 2 народних громадських музеї, 1 галерея мистецтв.

В районі діє 257 клубних формувань, в них 2819 учасників, 177 аматорських колективів, які відвідує 2240 учасників.

Відділом культури Сумської районної державної адміністрації проведені щорічні 5 традиційних районних фестивалів-конкурсів та і інші районні заходи:

У 2015 році покращилася матеріально-технічна база закладів культури району на загальну суму 268 тис.грн. (в 2014 р. - 112,7 тис.грн.).

В 2015 році в порівнянні з початком попереднього опалювального періоду збільшилась кількість закладів культури з альтернативним опаленням на 7 приміщень. Тепер дровами буде опалюватися також і приміщення Біловодського СБК, В.Чернечинського СБК, Степанівського СБК, Червоненського СБК, Миколаївського СБК, Кіндратівського СБК та Головашівського СК. Витрати на впровадження альтернативного опалення по цим об'єктам склали 731,7 тис.грн.

Ремонти в закладах культури району проведені на загальну суму 3106 тис.грн. (в 2014 р. - 1 млн.47 тис.грн.).

Працівники культури району постійно працюють над новими формами і методами культурно-освітньої роботи, організовують дозвілля для різновікових груп населення, всебічно сприяють розвитку ініціативи і аматорської творчості

Протягом 2015 року **службою у справах дітей**, як представником органу опіки та піклування, проведено роботу щодо захисту прав та інтересів 1579 дітей Сумського району: 25 вилучено з родин, у яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків, та влаштовано до державних закладів тимчасового перебування; 27 дітям надано статус позбавлених батьківського піклування; 20 з них влаштовані до сімейних форм виховання, 7-усиновлені громадянами України; 43 неповнолітнім надане представництво в судах у якості 3-ї особи під час розгляду кримінальних справ; захищено в суді право на житло та майно 9 дітей, позбавлених батьківського піклування; 7 дітей шкільного віку влаштовані на навчання. 23 сім'ї, які опинилися у складних життєвих обставинах, та виховують 63, дітей, отримали гуманітарну допомогу та продуктові пакети, завдяки працівникам адміністрації та волонтерам, мешканцям м. Суми. З 487 дітьми, учнями загальноосвітніх закладів району проведена профілактична робота щодо попередження вчинення ними правопорушень.

Упродовж 2015 року послугами **центру зайнятості** скористалося 1764 безробітних громадян, що на рівні минулого року. Крім того, до центру зайнятості звернулися 492 особи

з числа шукаючих роботу, яким статус безробітного не надавався, що на 43 особи більше, ніж у минулому році.

За цей період працевлаштовані 931 особа. Рівень працевлаштування складає 39,4%, що на рівні минулого року.

За звітний період до центру зайнятості звернулося 36 осіб, які переїхали з тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя та з районів проведення антитерористичної операції. Одинадцять осіб працевлаштовані, 5 - перебувають на обліку та отримують повний комплекс профінформаційних та профконсультаційних послуг.

В 2015 році центром зайнятості надані послуги 70 демобілізованим військовослужбовцям, які брали участь в антитерористичній операції, 65 з них отримували допомогу по безробіттю, 7 осіб працевлаштовані, троє - проходили профнавчання за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, 59 – продовжують перебувати на обліку.

З початку року 233 роботодавців подали інформацію про наявність 976 вільних робочих місць, що на 44 вакансії більше, ніж у попередньому році, рівень укомплектування вакансій склав 93,2 % проти 92,4% в минулому році.

Станом на 01.01.2016 року на одне вільне робоче місце претендувало 91 особа.

За 2015 рік в районі створено 252 робочих місця, з них 109 юридичними особами та 143 ФОП.

Для підтримання безробітних у започаткуванні власної справи державною службою зайнятості надана одноразова виплата допомоги по безробіттю 14 особам, загальною сумою понад 260 тис. грн.

Мале підприємництво

Станом на 01.01.2016 року в районі за реєстровано:

- ФОП – 2186 одиниць (148 одиниці до 2014 року),

- МП – 258 одиниць (-5 одиниць до 2014 року).

- Зайнятих працівників у малому бізнесі становить 4479 особи (+206 працівника до 2014 року).

Перераховано податків до місцевого та державного бюджету по юридичних особах за 2015 рік в сумі 255287,9 тис.грн, що становить 152,0% до показника 2014 року (за 2014 рік 167907,5 тис.грн).

Перераховано податків до місцевого та державного бюджету по фізичним особам підприємцям за 2015 рік в сумі 11337,6 тис.грн, що становить 121,5% до показника 2014 року (за 2014 рік - 9327,9 тис.грн).

У 2015 році державні закупівлі на конкурсній основі провели: Сумська ЦРКЛ, КЗ СРР «Сумський районний Центр первинної медико-санітарної допомоги», Сумська районна рада, відділ культури, відділ освіти райдержадміністрації, Басівська, Стецьківська, Садівська, Червоненська, Бездрівська, Косівщинська сільські ради та Степанівська селищна рада.

Всього проведено 27 процедур закупівель, з них: 9 процедур відкритих торгів (на придбання бензину, продуктів харчування та дров) та 18 переговорних процедур (на придбання послуг з постачання природного газу, електроенергії, тепlopостачання).

Загальна річна сума коштів, запланованих на закупівлю товарів, робіт і послуг на конкурсній основі у 2015 році – 27952,1 тис. грн. з них укладено договорів на 20298,4 тис. грн. Зекономлено 7653,7 тис.грн.

Загальна річна сума коштів, запланованих на закупівлю товарів, робіт і послуг на безконкурсній основі у 2015 році – 57072,0 тис. грн. з них укладено договорів на суму 43463,5 тис. грн.

Аналіз рівня середніх роздрібних цін на продукти харчування по Сумському районі в порівнянні з цінами по Сумській області та по Україні в цілому станом на 26.01.2016 року показує:

Вид продукції (1 кг)	по Сумському району	по Сумській області	Відхилення цін Сум.р-н до цін Сум.обл.,	по Україні	Відхилення цін Сум.р-н до цін по Україні.,
	сер.	сер.	%	сер.	%
Хліб з борошна пшеничного I г	10,43	10,90	-4,3	9,77	6,8
Хліб житньо- пшеничний (1 кг)	9,65	8,40	14,9	9,19	5,0
Батон (1кг)	16,00	12,85	24,5	12,37	29,4
Борошно пшеничне, в/г	9,00	9,08	-0,9	9,33	-3,5
Макаронні вироби	12,00	10,66	12,6	12,69	-5,4
Крупа гречана	26,10	26,21	-0,4	25,84	1,0
Рис	22,10	22,56	-2,0	22,99	-3,9
Пшоно	12,10	12,24	-1,1	11,54	4,8
Крупа манна	10,44	10,37	0,6	10,17	2,7
Олія соняшникова	31,50	26,50	18,9	27,62	14,0
Цукор	17,25	14,80	16,6	15,49	11,4
Картопля	6,10	5,00	22,0	5,65	8,0
Капуста білокачанна	13,15	10,30	27,7	10,62	23,8
Морква	13,80	9,72	42,0	10,94	26,1
Буряк	5,80	7,66	-24,3	8,36	-30,6
Цибуля ріпчаста	12,00	9,81	22,3	10,87	10,7
Ковбаса варена першого сорту	45,70	49,49	-7,6	51,63	-11,5
Ковбаса варена вищого сорту	64,50	61,91	4,2	69,51	-7,2
М'ясо курей (птахофабрика)	37,00	38,15	-3,0	39,75	-6,9
Яйця курячі (птахофабрика) (10 шт.)	24,80	24,20	-2,4	24,46	1,4
Молоко 2,5% (1 л)	12,80	10,50	21,9	11,03	16,0
Масло вершкове, 72,5%	110,00	74,63	47,4	77,47	41,5
Сметана жирністю 15% (1л)	26,95	25,24	6,8	26,56	1,5
Сметана жирністю 20% (1 л)	45,10	30,53	3,3	31,79	41,9

Найбільші ціни на такі продукти харчування, як: борошно, цукор, яйця, крупа гречана, крупа рисова спостерігаються у таких сільських радах: Яструбинська, Могрицька, Олексіївська, Юнаківська, Біловоди.

У сфері реалізації державної політики щодо **соціальної підтримки населення району** в 2015 році надано соціальної допомоги, субсидії, пільг та компенсацій на суму 145,9 млн.грн., що на 77,6 млн.грн. більше, ніж у 2014 році, що в 2.2 рази більше, ніж у 2014 році, в тому числі малозабезпеченим сім'ям, сім'ям з дітьми, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам надана державна підтримка на суму 58,7 млн.грн., по субсидії – 70,0 млн.грн., по пільгах – 11,7 млн.грн. Заборгованість з виплати державної соціальної допомоги відсутня.

З початку року звернулося за призначенням субсидії на відшкодування витрат на оплату ЖКП 12 тис. сімей, що в 5 разів більше, ніж у 2014 році, призначено 11,1 тис. сімей,

за призначенням субсидії на придбання СГТП звернулося 776 осіб, це в 2,3 рази більше, ніж у 2014 році, призначено 627 сім'ям. Всього сімей, які одержують субсидію – 11727 сімей або 59,4 % до загальної кількості сімей в районі, у 2014 році отримували 2219 сімей.

Відповідно більше ніж у 5 разів збільшилося навантаження на 1 працівника управління соцзахисту населення, оскільки додатково жодної штатної одиниці невиділено, незважаючи на те, що кожне друге домогосподарство звернулось за субсидією.

Значно збільшився середній розмір призначеної субсидії, а саме в березні 2015 року (до підвищення цін та тарифів) середній розмір субсидії на житлово-комунальні послуги складав 203,87 грн., а в січні 2016 року - 1476,58грн., що в 7 разів більше, ніж у березні; на тверде паливо середній розмір субсидії в 2014 році склав 773,29 грн., а в 2015 році – 1360,0грн., що в 1,8 рази більше, ніж у минулому році.

Нараховано та виплачено пільги готівкою на тверде паливо та скраплений газ 13 УБД з числа **учасників АТО** за рахунок коштів субвенції з державного бюджету на суму 7,5 тис.грн. Управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації було організовано забезпечення паливом (дровами) 138 сім'ям учасників АТО на суму 242,3 тис. грн.

Рішенням виконкомів сільських та селищних рад на квартирний облік поставлено 7 чол. з числа учасників АТО, що потребують поліпшення житлових умов (Н-Сироватка – 1, Миколаївка – 1, Сад – 2, Степанівна – 1, Сула – 2).

На звітну дату донька загиблого в АТО (с.Сад) забезпечена житлом за рахунок субвенції з державного бюджету (вартість придбаного житла 495,0 тис.грн.).

В Сумському районі заборгованості по заробітній платі на підприємствах комунальної форми власності немає.

Станом 01.01.2016 заборгованість із виплати заробітної плати в районі склала 772,9 тис. гривень на 3-х підприємствах району (за статистичними даними):

– ТОВ „Суминафтотранс” – 624,0 тис. грн.(на сьогодні підприємство перереєстровано в область);

- ДП «Сумиспирт» - 81,0 тис. грн.;

- ДП «Новосуханівський спиртзавод» - 67,9 тис.грн.

За 9 місяців 2015 року середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника зросла на 15,4 % порівняно з відповідним періодом минулого року та склала 2786,39 гривні, що у 2 рази перевищує розмір прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи.

**Начальник відділу економічного розвитку
і торгівлі райдержадміністрації**

Н.О.Соколова

**Пояснювальна записка
до рішення 6 сесії сьомого скликання
районної ради від _____.____.2016
«Звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку
Сумського району за 2015 рік»**

Відповідно до п. 1 ст.17 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» передбачено звіт виконання затвердженої Програми економічного і соціального розвитку Сумського району за 2015 рік.

**Начальник відділу економічного
розвитку і торгівлі районної
державної адміністрації**

Н.О. Соколова